

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അയോധ്യാകാണ്ഡേ

॥ പഞ്ചത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ പഞ്ചത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

സുമന്ത്രേണ പ്രബോധിതായാ ഭർത്സിതായാശ്ച കൈകേയ്യാ
അക്ഷോഭഃ

തതോ നിധൂയ സഹസാ
ശിരോ നിഃശ്വസ്യ ചാസകൃത് |
പാണിം പാണൗ വിനിഷ്ഠിഷ്യ
ദന്താൻ കടകടായ ച || 2.35.1 ||

ലോചനേ കോപസംരക്തേ
വർണം പൂർവോചിതം ജഹത് |
കോപാഭിഭൂതഃ സഹസാ
സന്താപമശുഭം ഗതഃ || 2.35.2 ||

മനഃ സമീക്ഷമാണശ്ച
സുതോ ദശരഥസ്യ ച |
കമ്പയന്നിവ കൈകേയ്യാ
ഹൃദയം വാക്ശരൈഃ ശിതൈഃ || 2.35.3 ||

വാക്യവജ്രൈരനുപമൈ -
ർനിർഭിന്നനിവ ചാശുഭൈഃ |
കൈകേയ്യാഃ സർവമർമാണി
സുമന്ത്രഃ പ്രത്യഭാഷത || 2.35.4 ||

യസ്യാസ്സുവ പതിസ്സ്യുക്തോ
 രാജാ ദശരഥഃ സ്വയം |
 ഭർതാ സർവസ്യ ജഗതഃ
 സ്ഥാവരസ്യ ചരസ്യ ച || 2.35.5 ||

നഹ്യകാർയതമം കിഞ്ചി -
 ത്തവ ദേവീഹ വിദ്യതേ |
 പതിഘ്നീം ത്യാമഹം മന്യേ
 കുലഘ്നീമപി ചാന്തതഃ || 2.35.6 ||

യൻമഹേന്ദ്രമിവാജയം
 ദുഷ്ടകമ്പ്യമിവാചലം |
 മഹോദധിമിവാക്ഷോഭ്യം
 സന്താപയസി കർമഭിഃ || 2.35.7 ||

മാവമംസ്ഥാ ദശരഥം
 ഭർതാരം വരദം പതിം |
 ഭർതുരിച്ഛാ ഹി നാരിണാം
 പുത്രകോട്യാ വിശിഷ്യതേ || 2.35.8 ||

യമാവയോ ഹി രാജ്യാനി
 പ്രാപ്സുവന്തി നൃപക്ഷയേ |
 ഇക്ഷ്യാകുകുലനാഥ്യേന്ദ്രീം -
 സ്തം ലോപയിതുമിച്ഛസി || 2.35.9 ||

രാജാ ദവതു തേ പുത്രോ
 ദരതഃ ശാസ്തു മേദിനീം |
 വയം തത്ര ഗമിഷ്യാമോ
 യത്ര രാമോ ഗമിഷ്യതി || 2.35.10 ||

ന ച തേ വിഷയേ കശ്ചിദ്
 ബ്രാഹ്മണോ വസ്തുമർഹതി |
 താദൃശം ത്വമമർയാദ -
 മദ്യ കർമ കരിഷ്യസി || 2.35.11 ||

നൂനം സർവേ ഗമിഷ്യാമോ
 മാർഗം രാമനിഷേവിതം |
 ത്യക്താ യാ ബാന്ധവൈഃ സർവൈ -
 ര്ബ്രാഹ്മണൈഃ സാധുഭിഃ സദാ || 2.35.12 ||

കാ പ്രീതീ രാജ്യലാഭേന
 തവ ദേവി ഭവിഷ്യതി |
 താദൃശം ത്വമമർയാദം
 കർമ കർതും ചികീർഷസി || 2.35.13 ||

ആശ്ചര്യമിവ പശ്യാമി
 യസ്യാസ്തേ വൃത്തമീദൃശം |
 ആചരന്ത്യാ ന വിദ്യാതാ
 സദ്യാ ഭവതി മേദിനീ || 2.35.14 ||

മഹാബ്രഹ്മർഷിസൃഷ്ടാ വാ
 ജ്വലന്തോ ഭീമദർശനാഃ |
 ധിഗ്യാദണ്ഡാ ന ഹിംസന്തി
 രാമപ്രവ്രാജനേ സ്ഥിതാം || 2.35.15 ||

ആമ്രം ചരിന്ത്യാ കുഠാരേണ
 നിംബം പരിചരേത് തു കഃ |
 യശ്ചൈനം പയസാ സിഞ്ചേ -
 നൈവാസ്യ മധുരോ ഭവേത് || 2.35.16 ||

ആഭിജ്ഞാത്യം ഹി തേ മന്യേ
 യഥാ മാതൃസ്തമൈവ ച |
 ന ഹി നിംബാത് സ്രവേത് ക്ഷൗദ്രം
 ലോകേ നിഗദിതം വചഃ || 2.35.17 ||

തവ മാതൂരസദ്ഗ്രാഹം
 വിദ്മ പൂർവം യഥാ ശ്രുതം |
 പിതൃസ്തേ വരദഃ കശ്ചിദ്
 ദദൗ വരമനുത്തമം || 2.35.18 ||

സർവഭൂതരുതം തസ്മാത്
 സഞ്ജ്ഞേത വസുധാധിപഃ |
 തേന തിര്യഗ്ഗതാനാം ച
 ഭൂതാനാം വിദിതം വചഃ || 2.35.19 ||

തതോ ജുംഭസ്യ ശയനേ
 വിരുതാദ് ഭൂരിവർചസഃ |
 പിതൃസ്തേ വിദിതോ ഭാവഃ
 സ തത്ര ബഹുധാഹസത് || 2.35.20 ||

തത്ര തേ ജനനീ ക്രുദ്ധാ
 മൃത്യുപാശമഭീപ്സതീ |
 ഹാസം തേ നൃപതേ സൗമ്യ
 ജിജ്ഞാസാമീതി ചാബ്രവീത് || 2.35.21 ||

നൃപശ്ചോവാച താം ദേവീം
 ഹാസം ശംസാമി തേ യദി |
 തതോ മേ മരണം സദ്യോ
 ദവിഷ്യതി ന സംശയഃ || 2.35.22 ||

മാതാ തേ പിതരം ദേവി
 പുനഃ കേകയമബ്രവീത് |
 ശംസ മേ ജീവ വാ മാ വാ
 ന മാം ത്വം പ്രഹസിഷ്യസി || 2.35.23 ||

പ്രിയയാ ച തഥോക്തഃ സ
 കേകയഃ പൃഥിവിപതിഃ |
 തസ്മൈ തം വരദയാർഥം
 കഥയാമാസ തത്ത്വതഃ || 2.35.24 ||

തതഃ സ വരദഃ സാധു
 രാജാനം പ്രത്യഭാഷത |
 മ്രിയതാം ധ്വംസതാം വേയം
 മാ ശംസീസ്ത്വം മഹീപതേ || 2.35.25 ||

സ തച്ഛൂത്യാ വചസ്തസ്യ
 പ്രസന്നമനസോ നൃപഃ |
 മാതരം തേ നിരന്യാശു
 വിജഹാര കുബേരവത് || 2.35.26 ||

തഥാ ത്വമപി രാജാനം
 ദുർജനാചരിതേ പഥി |
 അസദ്ഗ്രാഹമിമം മോഹാത്
 കുരുഷേ പാപദർശിനീ || 2.35.27 ||

സത്യശ്ചാത്ര പ്രവാദോഽയം
 ലൗകികഃ പ്രതിഭാതി മാ |
 പിത്യൻ സമനുജായനേ
 നരാ മാതരമംഗനാഃ || 2.35.28 ||

നൈവം ഭവ ഗൃഹാണേദം
 യദാഹ വസുധാധിപഃ |
 ഭർതുരിച്ഛാമുപാസ്യേഹ
 ജനസ്യാസ്യ ഗതിർഭവ || 2.35.29 ||

മാ ത്വം പ്രോത്സാഹിതാ പാപൈ -
 റ്ഭേവരാജസമപ്രഭം |
 ഭർതാരം ലോകഭർതാര -
 മസദ്ധർമമുപാദധ || 2.35.30 ||

നഹി മിഥ്യാ പ്രതിജ്ഞാതം
 കരിഷ്യതി തവാനഘഃ |
 ശ്രീമാൻ ദശരഥോ രാജാ
 ദേവി രാജീവലോചനഃ || 2.35.31 ||

ജ്യേഷ്ഠോ വദാൻയഃ കർമൺയഃ
 സ്വധർമസ്യാപി രക്ഷിതാ |
 രക്ഷിതാ ജീവലോകസ്യ
 ബലീ രാമോദ്ദിഷിച്യതാം || 2.35.32 ||

പരിവാദോ ഹി തേ ദേവി
 മഹാൻ ലോകേ ചരിഷ്യതി |
 യദി രാമോ വനം യാതി
 വിഹായ പിതരം നൃപം || 2.35.33 ||

സ്വരാജ്യം രഘവഃ പാതു
 ഭവ ത്വം വിഗതജ്വരാ |
 നഹി തേ രഘവാദൻയഃ
 ക്ഷമഃ പുരവരേ വസൻ || 2.35.34 ||

രാമേ ഹി യൗവരാജ്യസ്ഥേ
 രാജാ ദശരഥോ വനം |
 പ്രവേക്ഷ്യതി മഹേഷ്യാസഃ
 പൂർവവൃത്തമനുസ്മരൻ || 2.35.35 ||

ഇതി സാന്തൈശ്ച തീക്ഷ്ണൈശ്ച
 കൈകേയീം രാജസംസദി |
 ഭൂയഃ സക്ഷ്ഷോദയാമാസ
 സുമന്ത്രസ്തു കൃതാഞ്ജലിഃ || 2.35.36 ||

നൈവ സാ ക്ഷുഭ്യതേ ദേവീ
 ന ച സു പരിഭൂയതേ |
 ന ചാസ്യാ മുഖവർണസ്യ
 ലക്ഷ്യതേ വിക്രിയാ തദാ || 2.35.37 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 അയോധ്യാകാണ്ഡേ പഞ്ചത്രിംശഃ സർഗഃ ||